

PASSFR.EU

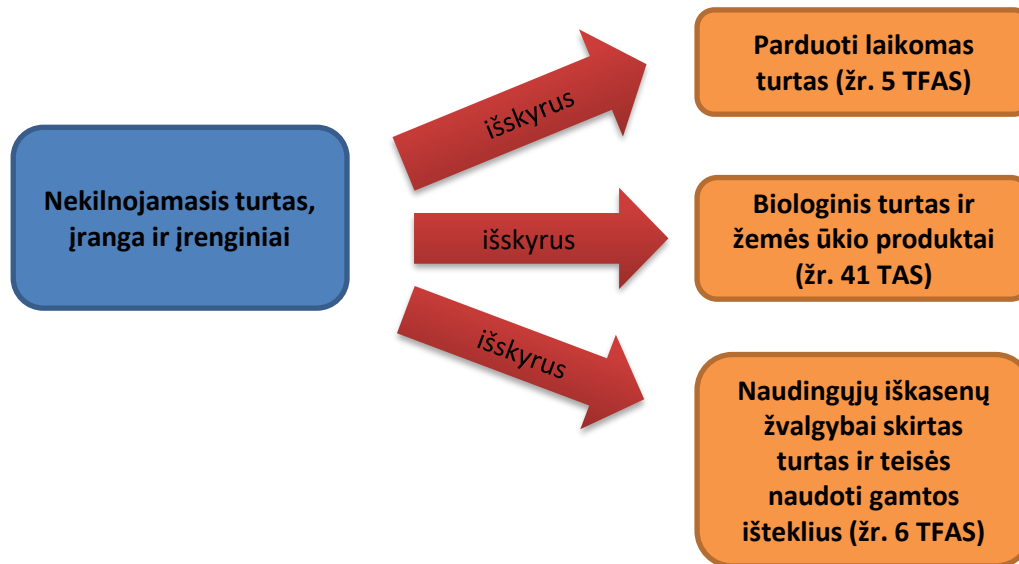
A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

16-ASIS TARPTAUTINIS APSKAITOS STANDARTAS

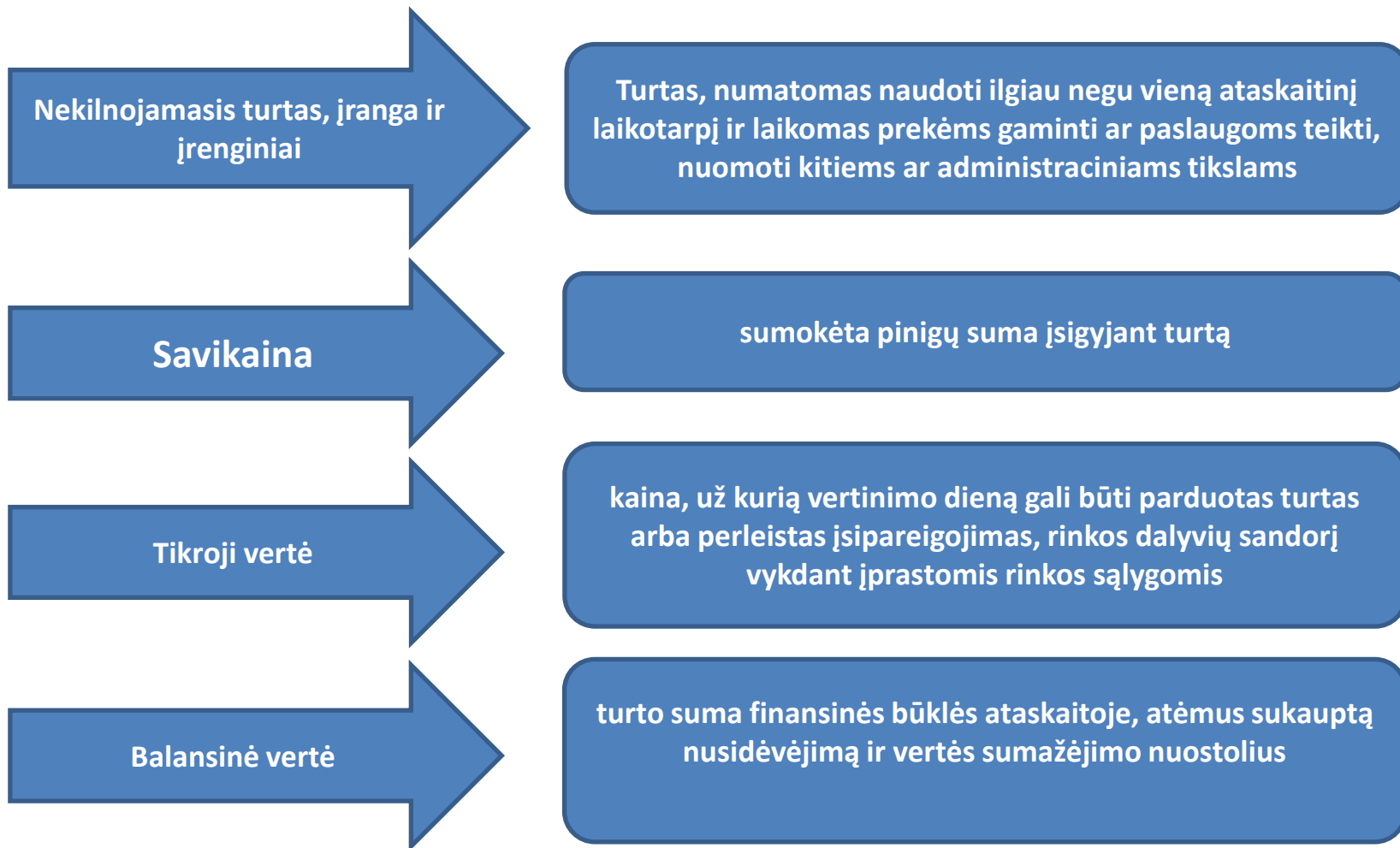
„Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai“

TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

APIBRĖŽTYS

APIBRĖŽTYS

Nusidėvėjimas

turto nusidėvimosios sumos paskirstymas per jo naudingo tarnavimo laiką.

Nudėvimoji suma

turto vertė finansinėse ataskaitose, atėmus jo likvidacinę vertę

Likvidacinė vertė

įvertinta suma, kurią subjektas šiuo metu gautų perleidęs turtą, atėmus įvertintas perleidimo išlaidas, jeigu turtas jau būtų to amžiaus ir tos būklės, kokių tikimasi jo naudingo tarnavimo laiko pabaigoje

APIBRĖŽTYS

Vertės sumažėjimo nuostoliai

suma, kuria turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę

Turto naudingo tarnavimo laikas

laikotarpis, kuriuo subjektas tikisi naudoti turta, arba produkcijos ar panašių vienetų, kuriuos subjektas tikisi gauti naudodamas šį turta, skaičius

Atsiperkamoji vertė

didesnioji iš šių verčių: turto tikroji vertė, atėmus perleidimo išlaidas, arba jo naudojimo vertė

PRIPAŽINIMAS

Pripažinimo sąlygos

tikėtis gauti ekonominės naudos iš to turto.

to turto savikainą patikimai įvertinti

ir

KONKRETUS PRIPAŽINIMO ATVEJIS:

**KELIŲ RŪŠIŲ TURTO ĮSIGIJIMAS UŽ BENDRĄ
KAINĄ**

PAVYZDYS:

KELIŲ TURTO VIENETŲ PIRKIMAS

Atvejis: Iš viso už 300 000 PV įsigyta garažų, žemės ir sunkvežimių.

Turto rinkos kaina:

garažai: 140 000 PV

žemės: 110 000 PV

sunkvežimiai: 100 000 PV

Klausimas: Kokia verte turėtų būti apskaitomas kiekvienas turtas ?

Sprendimas:

1. Nustatoma kiekvieno turto santykinės dalis bendroje rinkos kainoje, remiantis individualia rinkos kaina:

Garažai – $140\ 000\ \text{PV} / 350\ 000\ \text{PV} = 0,4$

Žemė – $110\ 000\ \text{PV} / 350\ 000\ \text{PV} = 0,31$

Sunkvežimiai – $100\ 000\ \text{PV} / 350\ 000\ \text{PV} = 0,29$

2. Bendros pirkimo kainos paskirstymas atskiriems turto vienetams pagal jų santykinę dalį:

Garažai – $0,4 \times 300\ 000\ \text{PV} = 120\ 000\ \text{PV}$

Žemė – $0,31 \times 300\ 000\ \text{PV} = 93\ 000\ \text{PV}$

Sunkvežimiai – $0,29 \times 300\ 000\ \text{PV} = 87\ 000\ \text{PV}$

VERTINIMAS

Klausimas: Kokia verte atliekamas pirminis nekilnojamojo turto, įrangos ir įrenginių vertinimas?

**Pirminis vertinimas įsigijimo
savikaina**

Kokia savikaina?

Savikaina

Pirkimo kaina
atėmus
prekybos
nuolaidas

Muitai ir
mokesčiai, kurių
ūkio subjektas
negali susigrąžinti

Tiesiogiai su
pristatymu
susijusios išlaidos:
išlaidos
atlyginimams ir
draudimams
vietos paruošimo
išlaidos;
pradinės
pristatymo,
surinkimo ir
montavimo
išlaidos;
turto testavimo
išlaidos
konsultacinių
paslaugų išlaidos

numatomų
turto
išmontavimo ir
vietos
atstatymo
išlaidų sąmata

PAVYZDYS:

Savikainos apskaičiavimas

Atvejis: Alfa PLC šiuo metu stato naują pagrindinį biurą.

Žemės pirkimas	210 000 PV
Žyminis mokestis	8 300 PV
Statyb vietės išvalymas	14 150 PV
Statybinės medžiagos	35 000 PV
Darbo užmokestis: - Statybininkai - Statybų vadovas - Administracijos vadovas	25 800 PV 8 300 PV 5 000 PV
Palūkanos už paskolą (paimtą pirmąją statybos dieną pastatui finansuoti)	3 300 PV
Bendrosios pridėtinės išlaidos	7 500 PV

Klausimas: Kokia yra pastato savikaina?

Sprendimas:

Žemės pirkimas	210 000 PV	Didžiąja raide
Žyminis mokestis	8 300 PV	Kapitalizuojama
Statybvietės išvalymas	14 150 PV	Kapitalizuojama
Statybinės medžiagos	35 000 PV	Kapitalizuojama
Darbo užmokestis:		
- Statybininkai	25 800 PV	Kapitalizuojama
- Statybų vadovas	8 300 PV	Kapitalizuojama
- Administracijos vadovas	5 000 PV	Sąnaudos
Palūkanos už paskolą (paimtą pirmąją statybos dieną pastatui finansuoti)	3 300 PV	Kapitalizuojama*
Bendrosios pridėtinės išlaidos	7 500 PV	Sąnaudos

$$Savikaina = 210,000 + 8,300 + 14,150 + 35,000 + 25,800 + 8,300 + 3,300 = 304,850$$

* Žr. 23 TAS „Skolinimosi išlaidos“, nes gali būti svarbių sąlygų ir kitų aplinkybių, dėl kurių ši suma gali būti kapitalizuota ne visa.

Vertinimas po pripažinimo

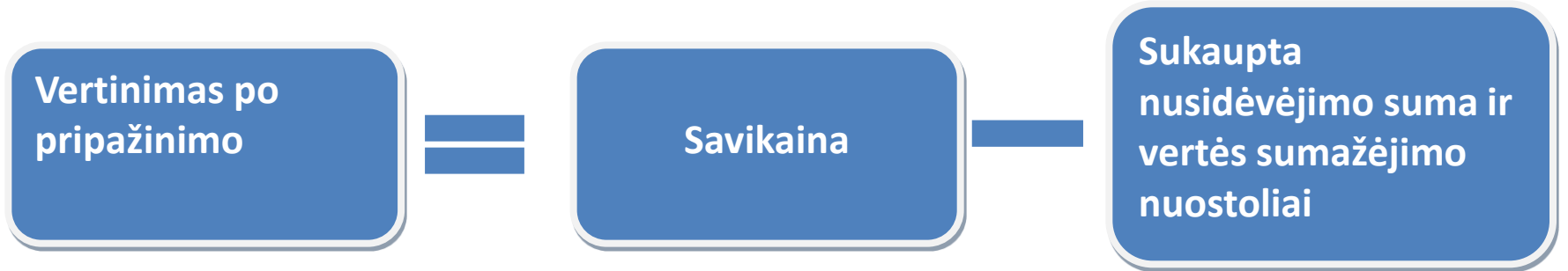
Du galimi būdai

```
graph TD; A[Du galimi būdai] --> B[Savikainos metodus]; A --> C[Perkainojimo metodus];
```

Savikainos metodus

**Perkainojimo
metodus**

Vertės po pripažinimo nustatymas pagal savikainos metodą

Vertės po pripažinimo nustatymas pagal perkainojimo metodą

Pavyzdys:

Vertinimas po pripažinimo naudojant perkainojimo metodą

Pastatas, įsigytas 2005 m. sausio 1 d:

Savikaina 2005 m. sausio 1 d.	160 000 PV
Naudingo tarnavimo laikas	50 metų
Tikroji vertė 2020 m. gruodžio 31 d.	350 000 PV

Klausimas:

Kaip bus apskaitomas perkainojimo rezultatas ir koks bus poveikis 2020 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų "Alpha" finansinėms ataskaitoms?

Sprendimas:

2020 m. gruodžio 31 d. balansinė vertė yra:

– Kaina 160 000 PV

– Nusidėvėjimas (160 000/50 x 16 metų) (51 200 PV)

– Balansinė vertė 108 800 PV

Tikroji vertė yra 350 000 PV.

Todėl reikia perkainoti $350\,000\text{ PV} - 108\,800\text{ PV} = 241\,200\text{ PV}$

D Nekilnojamasis turtas, įrankiai ir įrenginiai 190 000 PV

D Sukauptas nusidėvėjimas 51 200 PV

K Perkainojimo rezervas 241 200 PV

SĄSKAITŲ JUDĖJIMAS:

Sąskaita Sukauptas nusidėvėjimas

2. Po perkainojimo 51 200 PV	1. Prieš perkainojimą 51 200 PV
	Likutis po perkainojimo: 0 PV

Sąskaita Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai

1. Įsigijimo savikaina 160 000 PV 2. Vertės padidėjimas po perkainojimo 190 000 PV	
Likutis po perkainojimo: 350 000 PV	

Sąskaita Perkainojimo rezervas

	1. Perkainojimo rezervo sudarymas 241 200 PV .
	Likutis po perkainojimo: 241 200 PV

NUSIDĖVĖJIMAS

Pagrindinės taisyklės

Turto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai jis pradedamas naudoti

Nusidėvėjimas turi būti nutrauktas ankstesnę iš šių dviejų datų:

- kai yra nusprendžiama parduoti atitinkamą turtą;
- kai turtas yra nurašomas iš turto sąrašo.

NUSIDĖVĖJIMO METODAI

Pavyzdys:

Mažėjančio balanso metodas

Duomenys:

Turto kaina: 100 000 PV

Naudojimo laikas: 5 metai

Turto likutinė vertė: 11 000 PV

Klausimas:

Koks yra metinis nusidėvėjimas per turto naudingo tarnavimo laiką?

Sprendimas:

1. Turto nudėvimosios vertės nustatymas:

$$\text{Nudėvimoji vertė} = 100\,000 \text{ PV} - 11\,000 \text{ PV} = 89\,000 \text{ PV}$$

2. Nusidėvėjimo normos nustatymas:

$$\text{Nusidėvėjimo norma} = \frac{100}{\text{Naudingo tarnavimo laikas}} = \text{rezultatas} \times C \text{ (procentais)}$$

3. Nusidēvējimo plano parengimas:

Nusidēvējimo metai	Nusidēvējimo norma (%)	Metinis nusidēvējimas =dēvimoji vērtē* nusidēvējimo norma	Likusi dēvimoji vērtē	Balansinē vērtē
Pirmieji metai	40	$89.000 * 40 = 35,600$	53,400	64,400
Antrieji metai	40	$53.400 * 40 = 21,360$	32,040	43,040
Treti metai	40	$32.040 * 40 = 12,816$	19,224	30,224
Ketvirtie metai	50	$19.224 * 50 = 9,612$	19,224	20,612
Penktieji metai	50	$19.224 * 50 = 9,612$	0	11,000
		89,000		

Turto nusidēvējimo apskaita pirmaisais metais:

D Nusidēvējimo sãnaudos 35 600

K Sukaupãas nusidēvējimas 35 6000

Pavyzdys:

Nusidėvėjimo metodas, pagal gamybos vienetus

Atvejis:

Įrangos kaina: 40 000 PV

Įrangos naudingo tarnavimo laikas: 5 metai

Numatoma gamybos apimtis per turto naudingo tarnavimo laiką:

- Pirmieji metai - 35 000 vienetų
 - Antrieji metai - 21 000 vienetų
 - Tretieji metai - 10 000 vienetų
 - Ketvirtieji metai - 8 000 vienetų
 - Penktieji metai - 6000 vienetų
- Bendras kiekis: 80 000 vienetų

Klausimas: Kokie yra nusidėvėjimo suma kiekvienais turto naudojimo metais

Sprendimas:

1. Nusidėvėjimo normos nustatymas:

Nusidėvėjimo norma $40\ 000 / 80\ 000 = 0.5\ PV$

2. Nusidėvėjimo plano rengimas

Nusidėvėjimo metai	Manifaktūrinė produkcija - vienetai	Nusidėvėjimo norma (PV vienetai)	Nusidėvėjimo kvota (VV)
Pirmieji metai	35,000	0,5	$35,000 \times 0,5 = 17,500$
Antrieji metai	21,000	0,5	$21,000 \times 0,5 = 10,500$
Tretieji metai	10,000	0,5	$10,000 \times 0,5 = 5,000$
Ketvirtieji metai	8,000	0,5	$8,000 \times 0,5 = 4,000$
Penktieji metai	6,000	0,5	$6,000 \times 0,5 = 3,000$
	80,000		Bendra nusidėvėjimo suma = 40 000

PRIPAŽINIMO NUTRAUKIMAS

Kada nutraukiamas turto pripažinimas?

Perleidus

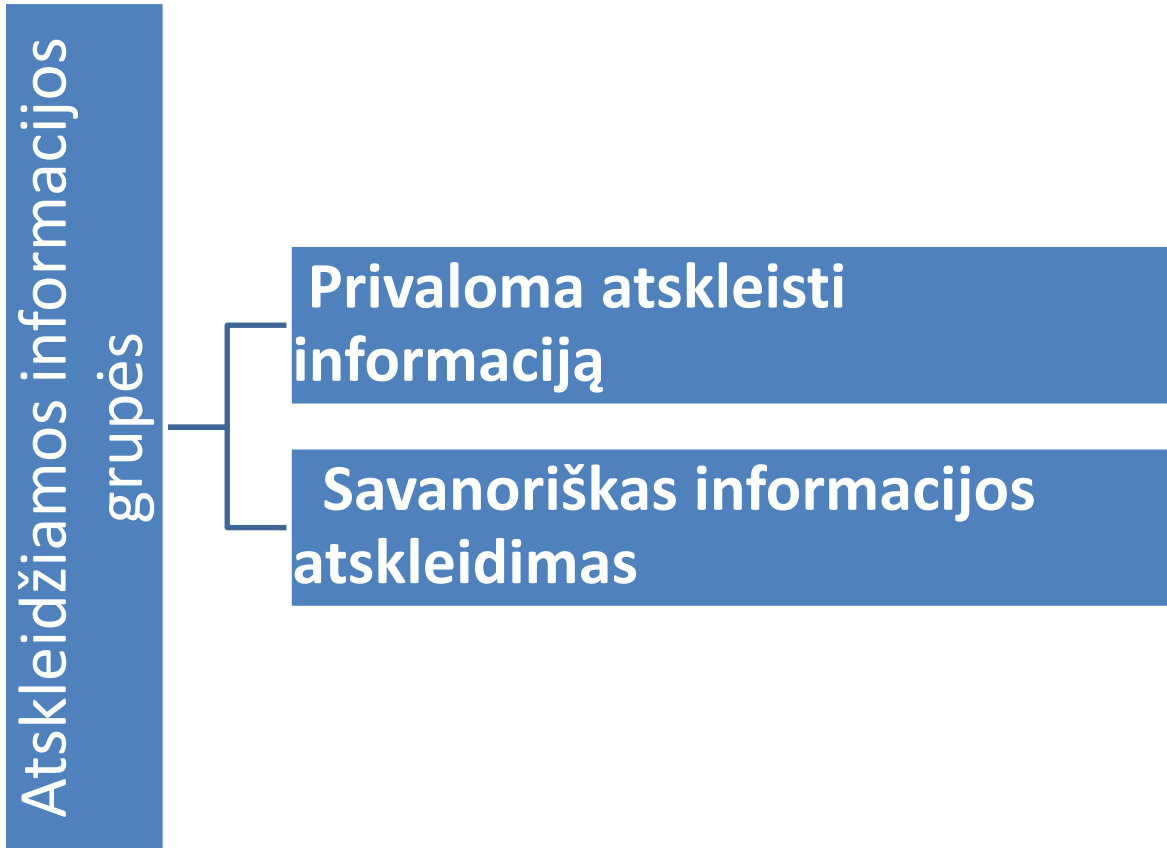
arba

kai ūkio subjektas nesitiki ir negali gauti jokios naudos.

Turto pripažinimo nutraukimo apskaita:

1. D Sukauptas nusidėvėjimas
K Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai
2. D Perkainojimo rezervas
K Nepaskirstytasis pelnas
3. D Pardavimo pajamos
K Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai

ATSKLEIDIMAS

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union